

JAK CHYTTIT UČITELE DO SÍTÍ

Profil na Facebooku má dnes téměř každý, ale znáte také Flickr, Pinterest nebo Snapchat?

Ve školství vždy platilo, že pokud učitel nemá respekt a autoritu, má s dětmi těžké pořízení. Znamená to být před žáky vždy o krok napřed, nebo ho s nimi v oblasti nových technologií alespoň držet.

Dnešní děti, vybavené chytrými telefony a tablety, tráví většinu času na sociálních sítích. Kdo na nich není, je „out“. Jenže mnoho učitelů, a zdaleka nejen ze starší generace, je bud vůbec nepoužívá, nebo je vnímá pouze jako hrozbu. Tenhle trend se teď celorepublikově pokouší prolomit nově vzniklé Středisko mediální výchovy na Teologické fakultě JU. V České republice je unikátní, protože jako jediné pokrývá celé spektrum sociálních sítí a zaměřuje se především na jejich pozitivní dopad.

VŠE ODSTARTOVALA DIPLOMKA

Trochu překvapivě neměla nejdřív sociální síť v oblibě ani zakladatelka střediska, čtyřiadvacetiletá absolventka Teologické fakulty JU Martina Dobosiová. Pohled jí změnil až situjini pobyt v Nizozemí, v rámci něhož absolvovala předmět, který se zabýval využitím sociálních sítí ve vzdělávání. „Spíše jsem se od sociálních sítí distancovala, zatímco ho-landští spolužáci je prezentovali jako skvělou věc, na které se dá dělat spoustu zajímavé- ho. Nemusím dodávat, že jsem byla jediná, kdo předmět nesplnil,“ přiznává. Přezvala proto nizozemsky pozitivní přístup a začala se sociálními sítěmi podrobně zabývat.

Výsledky zpracovávala ve své diplomové práci. „Když jsem pročítal její teze, bylo jasné, že je

v nich velký potenciál. Vzdělávání pedagogů v sociálních sítích tu chybělo. Považoval jsem za podstatné oslovit s tím vedení fakulty a to dalo souhlas k vytvoření Střediska mediální výchovy,“ vzpomíná Bedřich Jetešina, tehdejší vedoucí diplomové práce a dnes již Martinin kolega. Sám vede na Teologické fakultě jako externista předemět základy mediální etiky a pedagogiky.

SPUSTILI JSME UNIKÁTNÍ WEBY

Dnes už má Středisko mediální výchovy udělenou akreditaci od ministerstva školství a za necelé čtyři měsíce existence stihlo udělat velký kus práce. Provozuje dva weby, pořádá workshopy pro děti a od října rozjíždí vzdělá- vání pedagogů v oblasti sociálních sítí. Zají-

mavé je, že v těchto aktivitách pravděpodobně drží republikové prvenství. I když je mediální výchova již deset let součástí školních osnov, sociálním sítím se v tomto rozsahu prý nikdo systematicky nevěnuje. Web www.stremev.cz je tak v současné době jediným, který posky- tuje komplexní seznámení se všemi existu- jícími sociálními sítěmi. Rodiče mohou díky němu lépe pochopit myšlení svých dětí, pedagogové zde mohou najít tipy, jak sociální síť začlenit do výuky. Teen- ageři mají dokonce svůj vlastní web 4t.stremev.cz, kde najdou novinky ze světa sociálních

sítí, podněty k zamýšlení i zábavu. „Abychom nebyli odtrženi od praxe, chceme si postupně vytvořit poradní skupinu složenou ze samo- tých dětí,“ prozrazuje Martina Dobosiová.

UČITELÉ BY MĚLI VIDĚT TO POZITIVNÍ

Přímo na školách pořádá Středisko mediální výchovy workshopy pro žáky ve věku jedenáct až patnáct let, které se zaměřují na jednotlivé sociální síť, jejich úskali i na pochopení jejich předsahu do reality prostřednictvím her. „Děti se snažíme stimulovat k tomu, aby se sociální síť snažily využít k vlastnímu rozvoji, nejen jako pouhý nástroj komunikace,“ říká Martina Dobosiová. Zatímco děti mají k sociálním sítím zpravidla pozitivní přístup, u učitelů už to ve větší míře neplatí. Právě oni jsou ale s dětmi v dennodenním kontaktu, měli by jim rozšiřovat obzory a učit je kritickému myšlení. „Mnoho z nich se sociálních sítí bojí, nerozu- mí jim a nejráději by je ve škole zakázali. Pak vznikají oddělené světy, o kterých dospělí ne- tuší, protože se do nich nikdy nedostanou. To je chyba. Nejen, že by se tam měli dostat, oni by je měli ovlivňovat a dávat dětem pozitivní impulzy. Naši snahou je, aby se učitelé na so- ciální síť nedivali jako na hrozbu, ale naopak se pro ně uměli nadchnout a porozumět jim,“ doplňuje Bedřich Jetešina.

V ŘÍJNU STARTUJÍ KURZY PRO PEDAGOGY

Středisko mediální výchovy proto pro pedagogy v rámci celoživotního vzděláva- ní připravilo tříměsíční kurz Sociální síť jako výzva pro výuku a vzdělání. Učitelé, vychovatelé a vedoucí zájmových činností v něm získají komplexní přehled o jedno- livých sociálních sítích, seznámí se s psychologič- kými, sociálními, etickými a právními souvislostmi, naučí se ovládat nepoužíva- nější sociální síť, a hlavně budou vedeni k pozitivnímu

www.stremev.cz
4t.stremev.cz

přístupu. „Chceme, aby získané osvědčení bylo opravdu prestižní. Počítáme i s exter- ními odborníky a očekáváme, že sami frek- ventanti kurzu přijdou se spoustou nápadů z praxe a obohatíme se navzájem,“ doplňuje Jetešina.

SRÁŽKY S REALITOU

I když se Středisko mediální výchovy zabývá především pozitivním přístupem k sociálním sítím, je třeba upozorňovat i na odvrácenou stranu. Lidé dnes internetu i sociálním sítím až nekriticky věří. Výrazy jako „fake“ nebo „hoax“ sice známe, ale ne každý je schopný je rozšifrovat. „Zejména děti jsou snadným terčem manipulace. Často sdílejí nesmysly a nevědomky je tak šíří. Jedním z úkolů pedagoga je, aby naučil děti tyto věci rozpoznávat. Pokud ale učitelé sami sociální síť nepoužívají, těžko jim mohou nastavit kritické zrcadlo,“ upozor- ňuje Jetešina. Někdy tak dětem otevře oči až srážka s realitou. „Dítěti teorie příliš nepomůže, musí si to samo prožít. Snaží- me se proto o zážitkovou prevenci, která je mnohem efektivnější. Někdy stačí jen uká- ka toho, jak snadné je takový fake vytvořit a šířit,“ uzavírá Martina Dobosiová. ●

Text: Miroslav Vlasák

Foto: Aleš Motejl